Ղ. 6830 | 1892 ՆՈՅԵՄԲԵՐ (14/2) ՇԻՄԱՆԱԾ ԻՐԹԷՍԻ | 33 ԻՒՆՍԻ ՍԷՆԷ | ١٣١٠ ՇԷՄԱՁԻՒԼ ԷՎՎԷԼ ٦ | Ղ 6830

ԱՊՕՆԷ ՊԷՏԷԼԷՆ

	ԱՄԻՍ	ԱՄԻՍ ԿՈՒԷ
Լրագիր	40	50
Հայտարարութիւն	140	70

Յիշեալ գինը միայն ամսեայ միջոցի համար է։ Ուրիշ ամսեայներ կրկնակի գին։

Տեղեկութիւն ստանալու համար դիմել խմբագրատան։

Սահմանի իրաւունքով
ԿԱՐԱՊԵՏԱՅ ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մուտքս ի խմբագրութիւն
Պալալ Ալի ճատտէսինտէ 36 նումերօ

Մանզումէի Էֆքիար

ԵՐԵՔՇԱԲԹԱ ԹԱԶԷԹԱ

10 ԲԱՐԱ 10

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
فره‌بت یانوسیان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ٣٦ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه‌در

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte. 36

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ֆրանսան. Խորհուրդ, տիւն Պատրիարքական Փոխանորդ Հայրն թահթը բրեասէթինտէ Ղալաթագ թէհէմմիւլ իտիպ, պիր խալի իլ տիվան մէսէլէլերին թէսվիրէնի իլէ մէշղուլ օլմանշ տուր։

Դեր. Սիմէն Ս. Արքեպիսկոպոս վէ տիկէր պազը բուհանի վէ ճիսմանի զէվաթը միւթէպէրէ, տիւն խաթանանէմիզ կիտէրէք. Դեր. Դարեգին եպիսկոպոսու զիեարէթի իթմիշլէր տիր։

Պու կիճէ ալտրզըմզը մալիւմաթտան. միամիւէյհ Դարեգին Սրբազանն աղրը հալտէ պուլունտուղու մաէթթէէսիֆ անլաշըլմըշ տուր։

Պէյօղլունտա իզզ. Էսաեան պիրատեր էֆէնտիլերին հիմմէթ վէ մուավէնէթլերիյլէ ինչա օլունաճագ Ս. Յարութիւն քիլիսէսի իլէ, նարեկեան էջզէք վէ դըզլար մէքթէպլերինին ինչաաթ բլան վէ բարեբաղտ թանզիմ օլունմուշ տուր։

Մէքթէպլէր, չիտիքի մահէլլերինատ 1000 արշըն ֆէզերինատ և գաթ օլարագ եաբըլաճագ, վէ էրքէքլերէ դըզլար իչիւն ալրը ալրը մայիրէլէր ինչա օլունաճագ տուր։ Եալընըզ լիսէթ ֆաթը պիրլէշմիշ օլաճագ վէ թէվզիի միւքեաֆաթ կիպի մէքթէպ զիյնէթլերի օրատա իճրա օլունաճագտըր։ Քիլիսէ տախի 200 արշըն իզերինէ եաբըլաճագ, վէ 1100 արշըն գատար պազչէնէ հասր օլունարագ, պազչէ պէնալարը ինճաթա լտէճէքտիր։ Մէքթէպլէր քիլիսէնին իչի թարաֆընտա պուլունաճագ, վէ ինչաաթա կէլէճէք Մեծ Պահքտա իպթիտաի գըլընաճագ տուր։

Միւթէպէրանը թիւճարատան Ռաբեղ էֆ. Խուպէսէրեանընը քէրիմէի միւհթերէմլերի, օրիորդ Հուլիսիմէ հանըմ իլէ թիւճարատան վարդան էֆ. Ավէնեանընն նիշան ըտմա, բէնճէնպիր կիւնիւ Քաթրիգխանէ միզտէ մանթանտան սուրէթտէ ինճրա օլունմուշ ատրաբ։ Ինչպու զիյնէթտէ հիր իչի թարաֆտան,

Ռաբեղ	էֆ.	Խաչպէսէրեան
Կիւլպէնկ	«	Կիւլպէնկեան
Ահարոն	«	Պաղատարեան
Պէնիատար	«	Տէյիրմէնճեան
Յարութիւն	«	Ինճիճեան
Մամիկոն	«	Ամէնճեան
Վահան	«	«

հաղըր պուլունմուշտըր տուր։

Թէքիրտաղ ըէմի մէէմուրիյնինտէն օլուպ, պիր այ ազտէմ վէ ֆամ ֆատէն Բրավատալեան Սարգիս էֆ. նէն իսթիրահաթը բուհու իչիւն, Դեր. Օրմանեան Սրբազան եաբըրն պէյօղլու քիլիսէմիզտէ Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Տիւն Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պուլուրան աելաճիզդ ալալընը սէյր ոն թէմաշա իթմէք իւզրէ. Ֆրանսա վէ Աւսթրիա սէֆիրլէրի իլէ պաշ թէրճէմանլարը վէ Պէլճիգա մասլահաթկիւզարը, մապէյնի Հիւմաեուն իթթիխալինատէքի քէօչքատէ պուլունտուգլարը կիպի, պիր խալի էճնէպի մէէմուրիյնվէ միւթէպերանը տախի, տայիրէյի ֆախիրէտէ հաղըր պուլունարագ, պիվվաբթա իլթիֆաթը Շահանէէ նայիլ օլմուշլար տուր։

* * *

Տիւնքի Սէկսանիզ ալայընտան սոնրա, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գանպօն, սուրէթի խուսուսիէտէ օլարագ, հուզուրու Շահանէէ գապալ պուլուրմուշ տուր։

Ալմանիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին խասթալըգլարը, մէսմուուալիի հազրէթի Բատիշահի պուլրուլմասը իւզէրինէ, պա թէլէգրաֆնամէի հիւմաեուն, խաթըրլարը ինթիֆաբ պուլրուլմուշ տուր։

Շուբայի տէվլէթ, Ֆիլիբ Մէլհամէ էֆ. Թարաֆընտան իմթիեազը թալէպ օլունան Սուր վէ Սիտէն սուլարընա միւթէալլիգ օլան իսթիտասընը պիթթիգդէ, սազգաթարընը Պալալ Ալիէ կէօնտէրմիշ տիր։

Քէօրբիւ գազասընտան տօլալը, պա իրատէի Սէնիէ, Թէրսանէ տալիճալարը թարաֆընտան, տէնիզ տիպինատ իճրասընա տիւն տախի տէվամ իտիլէն թէհպրիհաթտան հիչ պիր էսէր զուհուր իթմէմիշ տիր։

* *

Քէօրբիւ գազասը մաղրուգլարը միեանընտա, Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսի սէր միֆէթթիշի իզզ. Միւմթազ պէյին տախի պուլունտուղու եազըմըշ իսէ տէ, մաթպաամըզա վէնուպ պիր զաթ, տիւն Միւմթազ պէյի խանէսինատ կէօրմիշ օլմաղլա, մաղրուգուն տիկէր պիր զաթ օլաճաղը թագիի տիր։

Ալմանիա սէֆիրի բրէնս Բատոլինաքի, էվվէլքի կիւն, Տէրսաաէթ Ալմանիա սէֆարէթինէ թայինինէն տօլաէր արզի թէպրիքէ չիթագան օլան չէհրի մէզտէ Հաքին Ալման միզթէպերանընը գապուլ իթմիշ տիր։

Խարիճիէէ նէզարէթի թէրճէմանը Միքայել էֆ. Կիէլլապեան, էվվէլքի կիւն Զիհաչէֆ վաքօրունա կիպիպ, չէնգիմիզէ միւվասէլէթ իտէն Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպէթա, խարիճիէէ նազրը Սայիտ բաշա հաղր. նամընա բէսմի խօշամէտիէի իլիֆա իթմիշ տիր։

Մաղամը Սատարէթուգմա թէրճէմանը Վէքիլ էֆ. հազր. տախտա Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ, սէֆիրի միւշարիլէյհի վիճարէթ իլլէմիշ տիր։

Ռումէլի չըմէնտրֆէրինի Անատոլու չըմէնտրֆէրինէ պիրլէշտիրմէք իւզրէ, տէնիզ ալթընտան պիր թընել ինչասը հագդընտա, իմթիեազ ալոզը զըմընտա, պնզը էվվէլ սէյր ոն թէմաշա իթմէք իւզրէ. Ֆրանսա վէ Աւսթրիա սէֆիրլէրի իլէ պաշ թէրճէմանլարը վէ Պէլճիգա մասլահաթկիւզարը, մապէյնի Հիւմաեուն իթթիխալինատէքի քէօչքատէ պուլունտուգլարը կիպի, պիր խալի էճնէպի մէէմուրիյնվէ միւթէպերանը տախի, տայիրէյի ֆախիրէտէ հաղըր պուլունարագ, պիվվաբթա իլթիֆաթը Շահանէէ նայիլ օլմուշլար տուր։

* *

Տիւնքի Սէկսանիզ ալայընտան սոնրա, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գանպօն, սուրէթի խուսուսիէտէ օլարագ, հուզուրու Շահանէէ գապալ պուլրուլմուշ տուր։

Ալմանիա սէֆիրի բրէնս Բատոլինաքի, էվվէլքի կիւն, Տէրսաաէթ Ալմանիա սէֆարէթինէ թայինինէն տօլաէր արզի թէպրիքէ չիթագան օլան չէհրի մէզտէ Հաքին Ալման միզթէպերանընը գապուլ իթմիշ տիր։

Խարիճիէէ նէզարէթի թէրճէմանը Միքայել էֆ. Կիէլլապեան, էվվէլքի կիւն Զիհաչէֆ վաքօրունա կիպիպ, չէնգիմիզէ միւվասէլէթ իտէն Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպէթա, խարիճիէէ նազրը Սայիտ բաշա հաղր. նամընա բէսմի խօշամէտիէի իլիֆա իթմիշ տիր։

Մաղամը Սատարէթուգմա թէրճէմանը Վէքիլ էֆ. հազր. տախտա Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ, սէֆիրի միւշարիլէյհի վիճարէթ իլլէմիշ տիր։

Ռումէլի չըմէնտրֆէրինի Անատոլու չըմէնտրֆէրինէ պիրլէշտիրմէք իւզրէ, տէնիզ ալթընտան պիր թընել ինչասը հագդընտա, իմթիեազ ալոզը զըմընտա, պնզը էվվէլ բօրա սէրմաեէտարանը թարաֆընտան հիւքիւմէթի Սէնիէէտէն իմթիեազ թալէպ իթմիշ տիր։

Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպէթա, Ռուսիա սէֆիրլէրի իլէ պաշ թէրճէմանլարը վէ Պէլճիգա մասլահաթկիւզարը, մապէյնի Հիւմաեուն իթթիխալինատէքի քէօչքատէ պուլունտուգլարը կիպի, պիր խալի էճնէպի մէէմուրիյնվէ միւթէպերանը տախի, տայիրէյի ֆախիրէտէ հաղըր պուլունարագ, պիվվաբթա իլթիֆաթը Շահանէէ նայիլ օլմուշլար տուր։

Դէօքրիւ գազասընտան տօլալը, պա իրատէի Սէնիէէ, Թէրսանէ տալիճալարը թարաֆընտան, տէնիզ տիպինատ իճրասընա տիւն տախի տէվամ իտիլէն թէհպրիհաթտան հիչ պիր էսէր զուհուր իթմէմիշ տիր։

* *

Քէօքրիւ գազասը մաղրուգլարը միեանընտա, Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսի սէր միֆէթթիշի իզզ. Միւմթազ պէյին տախի պուլունտուղու եազըմըշ իսէ տէ, մաթպաամըզա վէնուպ պիր զաթ, տիւն Միւմթազ պէյի խանէսինատ կէօրմիշ օլմաղլա, մաղրուգուն տիկէր պիր զաթ օլաճաղը թագիի տիր։

Ալմանիա սէֆիրի բրէնս Բատոլինաքի, էվվէլքի կիւն, Տէրսաաէթ Ալմանիա սէֆարէթինէ թայինինէն տօլաէր արզի թէպրիքէ չիթագան օլան չէհրի մէզտէ Հաքին Ալման միզթէպերանընը գապուլ իթմիշ տիր։

Խարիճիէէ նէզարէթի թէրճէմանը Միքայել էֆ. Կիէլլապեան, էվվէլքի կիւն Զիհաչէֆ վաքօրունա կիպիպ, չէնգիմիզէ միւվասէլէթ իտէն Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպէթա, խարիճիէէ նազրը Սայիտ բաշա հաղր. նամընա բէսմի խօշամէտիէի իլիֆա իթմիշ տիր։

Մաղամը Սատարէթուգմա թէրճէմանը Վէքիլ էֆ. հազր. տախտա Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ, սէֆիրի միւշարիլէյհի վիճարէթ իլլէմիշ տիր։

Ռումէլի չըմէնտրֆէրինի Անատոլու չըմէնտրֆէրինէ պիրլէշտիրմէք իւզրէ, տէնիզ ալթընտան պիր թընել ինչասը հագդընտա, իմթիեազ ալոզը զըմընտա, պնզը էվվէլ բօրա սէրմաեէտարանը թարաֆընտան հիւքիւմէթի Սէնիէէտէն իմթիեազ թալէպ իթմիշ տիր։

Խայրբէրվէր պիր Ռում գատընը, իսմինի պէեան իթմէեէրէք, Օսմանլը ֆպանգասընա 200 ատէտ Անատօլու չըմէնտրֆէր հիսսէսինի թէրք իթմիշ վէ 100.000 ֆրանգ գըյմէթի օլան իշպու թահվիլթաթն սէնէվի հասըլաթընտան։ 2500 ֆրանգը Պէյօղլու Ռում գատընընը տիքիմխանէսինէ թախսիս իթտիրմէկ կիպի, 2500 ֆրանգլա տախի, եէտիդուզէտ քէտինի Ռում խասթախանէսի, ֆուգարա խասթաշարընա չամաշըր եաբըլաճագ տուր։

* *

Իզմիտտէ վագը չղահ ֆապրիգատա միսթախտէմ պիլճիւմէ ամէլէնին վէ կէրէք ճիվար գաթեէլէր վէ պունլար միեանընտա Արսլանպէկ գարիեէսի էհալիսինին միւհթաճ օլտուգլարը հէր տիւրլու միւտավաթը թըպպիեէ վէ ճէրահիեէ հազ գէլյալ իյֆա իտէրէք, ճիվմէ թարաֆընտան չէվքէթմէապ էֆէնտիմիզ ի չիւն խայրը տուլար ալարմագտա պտուղու կիպի. կէչէն կիւն Արսլանպէկ գարիեէսինատ պիր տիեիւն միւնասիպէթլի, իզտիհամըն սրգէլէթինէ թէհամմիլ իտէմէեէն 16 արշըն եիքրէքլիքատ պիր սաղլօն տէօչէմէսի, թէմամը յլա եըգըլուպ աշաղը կէօչմէսի իլէ 80 քի շիտէն միմթէճավուզ հուզգարընը 36 սընըն պաշը գնլու., պաճաղը վէ ազաի սաեիրէսի գըրըլըպ սագաթլանմասը, վէ տիկէրլէրինին տախի աղըրտա զէտէլէսուգլարը փըզէրինէ, մուգամը մութասարրֆի ատն իլամ պույրուլան թապիպի մախսուս մարիֆէթի իլէ թէմամ. վիկէրինէ իպթիտար իտիլմիշ. վէ չու հատիսէեի միւթէէսսիֆէէի մուամիլէյհ Ահմէտ էֆ. իշիտրի իշիմմէ, հատիսէ կիճէսի սաաթ 5 բատտէլէրինատ եէթիշէրէք, մէճրուհլարընն ճիպմէսինի մաեեէնէ վէ թէտավիեէ գէլթատ, վէ ճէրիհալարը թէմամը յէմիլթիկամբէզիր ջունճաեա գատար, ճիվմէսինիլատ մէճճանէն թէտավի իտէճէկինի թէպշիր իմմէսիյէ, սաեէյի մէրահիվմաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ, մուամիլէյհ Ահմէտ էֆ. Ալիպի համիեթի աթըպզատի հազրգաեի Օսմանիէ եէթիշմիշ օրմանընտան տօլաէր, պիր ճիվմէ մէճրուհար վէ ֆէհալիի գարիեէ տուտայի խայրդէյի Միւիլիքատէյի էֆքիեի թէէսսիր օլտուգլարը հալտէ, ետա իյլետիքլերի Արսլանպէկ Մոսթիեար մէճլիսի բէյլիսի Թուվասեան բիֆ. Թուվասէֆ իլէ մահալլի Թաղ. Խորհուրդու թարաֆընտան մաթպաամըզա պիլտիրիլմիշտիր։

ԹԱՂԱՐՀԱՅ

Մահքէմէյի թէմեիզ ազալըզը. Թիճարէթի պահրիեէ մահքէմէնի բէյիսի սաաթ. Ռիֆաթ պէյ հազրէթլէրինէ.

Թիճարէթի պահրիեէ մահքէմէսի բէյիսլիկի, Պէյօղլու պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի բէյիսլիկի, Գատթէմունի իսթինաֆ միւտաայիի ումումիլիկինատէն մընֆաբզը Բէյիտ էֆէնտի պույրուլմուշտուր։

ՆԻՇԱՆ

Գօնեատէֆթէրտարը սաաթ. Մէհէմմէտ էֆ. հազր. իլէ, Հօլանտա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը վէ պաշ թէրճէմանը Մ. Դօհէնէ իբնինի մէճիտի,

Էնգալէ սէֆիթէրտարը սաաթ. Թէվֆիգ էֆ. իլէ, պայթար միւֆէթթիշի բիֆ. Հայտար պէյէ իւչիւնճիւ մէճիտի,

Խասսա օրտուլի հիւմաեուն ֆաթքպպասընտան գայմագամ իզզ. Բէնեամին պէյ իլէ, Պէյօղլու սէր գվիսէրի Հասան Թահսին էֆ. եէ տէօրտիւնճիւ գվգանի,

Տիեարպէքիր պէլէտիեէ թապիպի Պեդրոս էֆ. եէ տէօրտիւնճիւ գէլէտիեէ էճզահանը Յակոբ էֆ. եէ պէշինճի բիւթպէլէրտէն մէճիտ տուր։

Բօշիտ հէյէթի մալիեէսի իլէ նագտ օլանաճագ Բուս իսմիթ. ըզզը ինիզգէ կէլէ մէյտանը թէտավիւլէ չըդաճագ օլուպ, սոն խապերլերէ նազարէն, ֆիեաթը հիրաճը հագդընտա տախի իմիլաֆ հասըլ օլմագ իւզրէ իմիշ։

Բուսիա մալիեէ նազրը, իչպու իսթիդրազը իմրաճը ֆիեաթընը եիւզտէ 94 վէ Բօշիտ հէյէթի մալիեէսի ֆէ, եիւզտէ 92 օլարագ թագին գըլընմասընը թալէպ իթմէքտէ իմիշլեր։

ՏԻՆՆԱՆԸՆ ՍՕՆՈՒ

Թէշրա զաղէթալարընտան պիֆիլ էֆէնտար (Արթէնին, 1892 սէնէսի նոյ. 13ինտէն 28ինէ գատար տիւնանանը անու կէլէճէյինէ... տայիր էթտիի պիր ուլուտուրմասիսնունու պէեան իտիեօր։

Պագընըզ նէ եօլտա տիւնանանը սանու կէլէճէք իմիշ, պու պապտէ Լէօնար (Արթէնին բրօկրամընը թաֆսիլ իտէլիմ.

«1. Տէնիզ թաշճաճագ, 2. տէրեա պիթիւն գարալարը խթիլա իտէճէք, 3. չայլարտաքի պալըգլար թէլէֆ օլաճագ, 4. տէնիզտէքի մախլուգատ մահվ օլաճագ. 5. գուշլար քեամիլէն թէլէֆ օլաճագլար, 6. պիթիւն խանէլէր երգըլաճագ, 7. գաեալար տէհշէթլի սուրէթլէ տէվրիլէճէք, 8. պիթիւն ճիհան զէլզելէեէ թուլթուլաճագ, 9. տաղլարըն ալթը իւզէ կէլէճէք, 10. պիթիւն ինսանլար սաղըր օլաճագ 11. ոյ տիւշէճէք, մէզարլար աչըլաճագ, եօլիւլէր կէզէճէք, 12 հըլտըզլար եատմուր կիպի եաղաճագ, 13 պիթիւն ինսանլար երբէք վէ պատրն եօլէճէքլէր. 14. աթճշ կէօյիւ եէրի եազաճագ. 15. Մէլայիքի սէմավի պօրազանլար չալաճագլար, ումումէ եօլիւլէր տիրիլէճէք վէ եէվմի գրեամէթ օրլաճագ տուր։ (Լէվանթ)

ԻԶՏԻՎԱՃ
Վ Է
ԱՏԷՄԻ ԻԶՏԻՎԱՃ

Իզտիվաճ պագայի նէվ իշիւն լայբմ պիր ատէթի հասէնէ օլաուղու կիպի սբհհէթի ինանա նաֆի վէ ինանը պաղը էմրաղտան վիգաեէ իտէր։

Թէէհհիւլ իթմէմիշ էրքէքլէրին միւս թագիլ վէ ըահաթ եաշատըգ պրը, վէ պէքեար գաաբնլարըն ումուրու պէյ թիյէ իտարէսինաէն մաատա, համ, (կէպէ օլ ադ) Թէվֆիտ (տօղուրմագ)վէ իրտա (սիւտ վերմէք) կիպի զաեիլէրտէն ազատէլալուլու ուգլարը նազարը միւթալաաա ալընաճագ օ ուրտա, պէքեարըզը ինանընը սբհհէթինէ ֆայտէլի օլաուղու զանն օլունուր իսկ ատ։ միւթէէհհիլլէր հագգընտա թէրթիպ օլունան սթաթիսթիգլէր, ատէմի իզտիվաճը իչպու ֆէվայիտի ալէյնտէ տիր։ Էվլէնէն պիր ատէմին մարուզ օլաուիլեէյի էսպապը մարազիյէ էվլէնմէկեէնլէրէ նիսպէթէն ազ լաուղունաան, տահա զիեաաէ եաշամագտա օլաուղու անլաշըլմըշ տըր։

Իշպու նէթայիճի հասէնէ էվլ նէն գաաբնլարտա թէվմիյլէ վուգուպլումամագտա օլաուղունտան էվլէնմէ քէյֆիեէթի գաաբնլարտան զ եաատէ էրքէքլէրէ մէնֆաաթը մուիպ օլմագտա տըր։ իմտի, էվլէնէնլէրին էվլէնմէկեէնլէրտէն զիեաատ եաշատըգլարընքն էսպապը նէ օլաուղունու զիք իտէլիմ չէօյլէ քի։

Էվլէնէն պիր շախս մունթազամ պիր սուրէթատ եաշաեուպ հէվու հէվէսի նէֆֆանիեէսինի մութէտիլ վէ մուայէն օլարագ իճրա, վէ սաեիր վագ թլարընը տախի մաթլուպ վէճհլէ էրթիպ իթմէքտէ օլաուգտան պաշգալդվ ճէսի վէ չօճուգլարը թարաֆընտան քէ տիսինէ իհթիմամ օլունուպ, պէյլէճէ պիր չօգ հասթալգալարտան մաատն պուլունուր։ հասթա օլաուղու հալտէ պիլէ գարընը իլէ չօճուգլարը թարաֆընտան իհթիմամ օլունուպ միւթէսէլլի օլմասը, կիրիֆթար օլաուղու հասթալգտան չիֆաեապ օլմասընա պէյլիւք թէէսիր իճրա իտէր։ հալպու քի էվլէնմէէն պիր ատէմին սուրէթի մայիշէթի վէ էվգաթը թաատը մունթազամ օլմայուպ, թէէզգիզաթը պահիեէսի սօն տէրէճէտէ վէ եաթատ պիւսալիթիւն մատուտ օլաուգտան պաշգա, հալը մարազընտատա քէնտիսինի թէէսլի իտէճէք քիմսէսի պուլունմատըգընտան, էմրաղը էֆրէնճիեէ վէ սընը խասթալգլարընա վէ պա խուսուս տահմ մէրագ վէ էնտիչէեի տիւչար օլուր։

Էվլէնմէք քէյֆիեէթի գաաբնլարտան զիեաատ էրքէքլէրէ ֆայտէմ նտ օլատ ո , պալէճատ զիք օլունտու։ Պունունտա սէպէպի գաաբնլարը, կէպէլիք վէ տօղուրմագ վէ պիւավիրմէք վէ բահմ հասթալգլարը կիպի հալէտ թը մարազիեէեէ մարուզ պուլունմալարը տըր։

Մամաֆիհ էվլէնէն գաաբնլարը էօմիւրլէրի էվլէնմէկեէնլէրէ գէքեասէն տահա զիեաատ ուզուն տուր, չիւնքի գօճասընը վէ չօճուգլարընը թէսէլիսի վէ այիլէճէ եաշամանը թէէսիրի էսուտու վէ պէյ էճէ հէվայինէֆ ատնիեէնին մէֆգուտիեէթի, սբհհէթինին վիգաեէսի իշիւն զաեէթ ուվֆիզ պիր քէյֆիեէթ տիր։

Էվլէնմէք պիր գաթ տահա ֆ յիտէյի մուճիպ օլմագ իշիւն, սիննի իզտիվաճը զիլինմէսի լազըմ տըր։ իշպու սիննէ պիր հատտ թաեին իթմէք միզտա լիգիմէ, վիճու ուն գուվվէթինէ, վէ սբհհէթին մաթլուպ վէճհլէ պուլունուպ պուլունմամասընա միւթէվագգիֆ տըր։ էվլէնմէք իշիւն պէտէնին նէչվ ու նիւմասը հատտը քէմալէ վարմագ, վէ գուվվայի ագլեէէ ատրէճէյի մաթլուպէտէ պուլունմագ իգթիզա իթտիեինտէն, էսպապը մարազիեէ հայլուլէթ իթմէտիյի հալտէ, սիննի իզտիվաճ էրքէքլէր իշիւն հաեաթըն Չինճի վէ գաաբնլար էշիւն 20ինճի սէնէսի օլմալը տըր։

Էգալիմի հարբէտէ, սիննի իզտիվաճը 17 վէ եախատ 18է թէնգիւլթմէքտէ չօգ մահզուր եօգ իսէ ատ, էրքէքլէր իշիւն թաեին օլունան հաատէն էվվել էվլէնմէք, գավայիտի սբհհիեէեէ մուղայիր օլան հարէքեաթատան ժատուա տուր։

92 Նոյմ. 10 Ռ. Զ.

ԵԿԵՂԵՑԱԿՆ

Ցիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիզքէն տիսինին գուտրէթի իլահիեէէ մալիք օլաուղունու իլաեէ պուեուրմագ նիյէթի իլէ, շակիրալէ բինատէն Յակովբոսու անը պիրատերի Յովհաննէսի վէ Պետրոսու ալարագ, պիր եիւքսէք տաղտատուա իթմէյէ կ օթիւրիւպ, օ բատա թէպտիլի սըֆաթ (այլակերպում) իտէր, վէ շակիտերի պու հալի նահէկզուհուրատան զիեաատսի իլէ գօրգարագ եի զլերի իւմիւնէ տիւշերիր։ Մաաթ. ԺԷ. 7. վէ սէօյլէյէճէքլերինի պիլմէզ պիր հալաէ, Ղուկ Թ. 33, ալթիսաթ օլաուգտան՝ վէ էֆէնտիլերն տէրհալ անլէրէ եագլաչագ լաղմ լէլէն ճէսարէլ։ վէրթիքէն սոնրա, Մաաթ. Ի. 7, թէքլար պիրիքէք տաղտան աշաղլյա էնմէլերնատ, բէք չօգ խալգ ճանլարընա կէլերէք՝ օրատա ճէմիյէթին Ամյ նէօրնատ ատֆախէն միճիֆգէլերը իմրասընա պուլունուր։

Եարընքի Ա. եատրատ, Ղուկ. Թ. 44. խան տէն պէտ իլէ «Եէ ի զարմ նալն ատենեցուն», եանի՝ ճէմի յէթին արալարընտա իճրա գրը նան միճիզաթատան էհալի ըդնարը ժէսանճիպ իթմէքտէ, վէ էվվել ճէ տաղտատ վագը օլան վուգուաթատան տօլաեը տատ Առաքելալար գաթ էնաեր գաթ հայրէթատ գալմագտատ, հաթթա քէնտի քէնտիլերինէ տէրին տէրին թէֆէքքիրլերէ տալմագտալար իքէն, հէր նասրլ իսէ պիրատէն պիրէ միեանէլէ ինատ պիր մէսէլէ չըգտար։ «Եանատ խորհուրդ ինոտա թէ ո՞ արդեօք մեծ իլէ ինոցանէ։» եանի՝ ճէ պա հա՞նկըմըզ նէքտիկէրիմիզատէն պէօեիւք պուլունմագ արզուսուն տաեըզ։

Զանը ճիզանէմիզճէ, Քրիստոս էֆէնտիմիզ շակիրատատան եալը նըզ իւչիւնիւ ինթիխապ, վէ քէն տիսինէ թէրֆիզ՝ վէ թատվոր տաղըտատ հայրտ ու հսպատ ըզ եաղընզ անլէրէ իզհար իլլէմսինէ մէպնի, գալալէրինատ ղուրուրիյէթ ըէյտատ օլուգ, տճապատ ոչի միզտէն «քիմ պէօեիւք տիր» ղիւիւմի հասրլ օլմուշ, վէ էֆէնտիմիզ, քի զիւթիւն բէրտէյի խաֆի ինսի իլահիլէրինատ քիչատէ հէմ ճիմլէ էօյարը նիհան՝ հուզուրու եէղտանիլէրինատ աշիքեարսիհատ տիր, շակիրատանը պու զիւիւմ ու ֆքեարընը տէրք իտուպ, անլէրին պու քիզը ու զուրուրիեէթինի իմհա ու շիքեսթ իշիւն, «Զի որ փոքրիկն է յամենեսին ի Զեզ նա եղիցի մեծ», պուեուրմուշլարտըր։

Իշպու օղունանագ Ա.եատրատան պիր Խրիսթ անը էօյր նէճէկի տէրս, պիր քիշի հէր նէ հալու էվզըտէ պուլունուր իսէ պուլունուն, ֆիմագ տ քէնտի ագրանը արասընտա ապա պէօեիւքլիք իտտիրասընտա պուլունմամագ վէ զաթին պէն պէօյիւրմ ֆիքրի իլէ հիչ պիր վագթ քիպր ու զուրուր կէօսթէրմէեէպ, պիլաքիս հէր քէս քէնտի ագրանընա գաբընտաշ նագարը իլէ պագըպ, հիլմիեէթ վէ թէվազուի հալ իլէ մուամէլէ իթմէքտիր։ չաեէտ հասագէլ պէչէր պէօեիւքլիք իտտիասը վէ անը նէթիճէսի օլան մուզրուրիեէթ կիպի մէզմում խուլլար պիր ատէմատ զուհուր իթմէեէ պաշլար իսէ, ուէրագագ, «Զի որ փոքրիկն է յամենեսին ի Զեզ նա եղիցի մեծ», քէլամը սէլամէթ էնճամընը ուէրխաթըր իլէ, քիպր ու զուրուրիեէթինի թէսքին իթմէլի տիր։ Զ.

ԹԷՅ

Ի՞նչպէս կընեն թէյի մշակութիւնը։— Ո՞ր ժամանակ կը հնձեն զայն։— Ի՞նչպէս կը պատրաստեն։— Ի՞նչ միջոցներ գործածելու է ուզած գոյնը տալու համար։—Թէյը ստաւէտ ընելու համար ի՞նչ պէտք է։— Ի՞նչ յատկութիւն ունի թէյը։— Ի՞նչպէս կը գործածէն զայն։— Ո՞րժամանակէ սկսուած է գործածուիլ։— Քանի՞ տեսակ թէյ կը գտնուի։— Ի՞նչպէս կը ճանչցուի։— Ի՞նչ կերպարանք կառնեն երբ չորի մէջ ձգուին։— Ո՞ր տեսակ թէյը աւելի համ ու հոտ ունի։—

Այն թուփը որուն տերեւներէն կը պատրաստուի թէյը, կը մշակուի Հնդկաստանի, Զինաստանի և Ճապոնի մէջ։ Մշակիները դեղին են և քամէլեաոյի չատ կը նմանին, տերեւներուն ծայրը ոսպցաձեւ են և 3-4 մասէն աւելի մեծ չեն։

Թէյի թուփի տերեւներն ամբողջ ձմեռը խոնաւ հողի մէջ կը պահեն և մարտ ամսուն կը ցանեն դրեթէ իրարմէ հնդ հինգ ոտք հեռաւորութեամբ ջրտա և արեւոտ տեղեր, բլուրներու քով։ Թէյէն թուփը 40 ոտք բարձրութիւն կունենայ, բայց կարուելով չարուն 3 ոտք միայն բարձր կըլլայ և բուն 1 ոտքէն հաստ։

Տարին մի քանի անգամ թէյի տերեւները կը քաղեն։ ապրիլին կոկսին մաղվել փոքրիկ տերեւներ և առաջին հունձերը հասնելուն Զինացիք իրենց կը պահեն և իրենց թանկագին բան ընծայ կը խրկեն իրենց բարեկամաց։ Վերջին հունձքը կոկսին մաղվել մայիսին ու յունիսին, կանայք և տղայք միասին, այնպիսի վարժ ձիներ կան որ օրը 16էն մինչեւ 20 օրտա տերեւ կարող են քաղել։

Երբ մաղվեն գայնս կը դնեն եր կամենայ ոտք սկսառակի վերայ չորցնելու համար, ուր կը կարկամին և կը գալարին։ Մի քանի վայրկենէն վերջ կրակէն վար կառնեն և ափ ափ ձեռքերնուն մէջ առնելով իրարու վրայ կը շփեն ու յետոյ վերստին կը դնեն կրակի վերայ։ Մինչեւ թուփի տերեւները թէ՛ կանաչ և թէ սեւ թէյ կը պատրաստուի, եթէ կանայ թէյ ուզուի տերեւները շատ շուտ կը չորցնեն, երբեմն ուրիշ գոյներ ալ կը խառնեն որպէս զի՝ աւելի գունաւոր ըլլայ։ Սեւ թէյ ունենալու համար 24 ժամ երեւները իրարու վրայ դիզուած կը ձգեն եւ յետոյ ոտքին անդին կը տարածեն և վերջը շատ կուաց կը չորցնե։

Զանազան տեսակ թէյ կարտգրուի և սովորաբար ամէն մէկը ատ զատ անուններ ունի։ Թէյի ոտ տալու համար պէտքէս ծիլիկներ կը խառնեն մէջը և 24 ժամ մնալէն վ կը հանեն ծալիկներ։ Թէյը բաւական զօրեղ գրգռիչ յատկութիւն մը ունի, կաւելցնէ շնչառութեան արագութիւնը, կը քրանցնէ մարմինը, կոգնէ մարսողութեան, միտքը արթուն կը պահէ և քունը կը փախցնէ։ Թէյը գործածելու համար կառնեն 2 էն 10 կրամ թէյ և կը դնեն գայն 5 կրամ եռացող ջուրի մէջ, բայց կրակին վերայ այլեւս պէտք չէ շատ ձգել, վասնզի թէյը իւր ընտրհամը կը կորսնցուցնէ։ Զինաստանցիք ընդ նրապէս որ ամանին մէջ որ եփեն անով կը խմեն։ Ճաբոնի մէջ տերեւները լա մը ծեծելէ վերջ մէջ կը ձգեն և փայտով մը կը խառնեն, մինչեւ որ փրփրայ և յետոյ կը խմեն։ Իրենց խմած թէյին մէջ շաքար և կաթ կը դնեն, սակայն և այնպէս առանց մէջը բան մը խառնելու ալ կը խմեն։ Ռուսի մէջ կաթի տեղ թէյին մէջ լիմօն կը խառնեն, Գերմանացիք ալ ռում կամ վանիլեա։

Այնպէս կերեւի թէ՝ թէյը շատ ժամանակէ ի վեր կը գործածուէր ի Զինաստան և ի Ճաբոն։ 1666 ին թէյը գործածուեցաւ Եւրոպի մէջ։ այսօր գրեթէ քսան միլիոնքիլոգրամ թէյ կը հանի և շուտ մը կը վաճառուի ու տարածուի օր ըստ օրէ աւելի կաճի։

Վաճառականութեան մէջ մեծ թուով թէյի տեսակներ կը գտնուի որ կարտադրեն երկու ծառեր որ կահին ճարտնի և Զինի մէջ։ Թէ ա Պոհէա, թէա Սինենսիս և Քիէէ։ 6էն 10 մէթր բա ձրութեամբ ծառ մը, անկիւնաւոր տերեւներով։ ողորկ և երկայն սինքն 6էն 10 սանտիմէթր երկայնութիւն ունին, կարծր են և ծաղիկները սպիտակ։ Վաճառական թէյերը կընան երկու կարգի բաժնուիլ։ 1. կանաչ թէյ 2. սեւ թէյ։

Կանաչ թէյը կը բաժնուի շատ մը տեսակներու։ գլխաւորներն են (թէ հիպոն) որ կը ճանչցուի երկայնութեամբ գալարուած տերեւներէն, որք մթին կանաչով քիչ մը սեւագար և կապուտագոյն են, ուրիշներ հեշտական հոտ մը։ Երբ ջուրի ձգուի, գալարուած տերեւները կը բացուին 1-ն մասնաւոր երկայնութիւն և 6-9 գծաչափ այնութիւն կառնայ, և կառատխուտ կանաչ ներկի մը։ Մէկ չունկ։ իւր բոլոր յատկութիւնները կը նմանի առաջիններուն, միայն իւր ապրեցնկ հոտով կը տարբերի (Օ-էա Ֆրէկրանս) ի ծաղկաց բաղադրութիւնէն է որ այդքան անուշ հոտ մ՝ունի։ (Թէ բէռլը և թէ բուարը ա գանան) որք, կը ճանչցուին իրենց կարկամեալ և բոլորակ ձեւէն, նոյնպէս իրենց մսխրագոյն թուխ գոյնէն՝ բայց սեւ թէյն մաշտ նախամեծար կը համարուի։

Սեւ թէյը, անմրջապէս կը հասկրցուի իւր խիստ աղօտ գոյնէն։ նոքա ընդհանրապէս գալարուած կը լինին իրենց երկայնութեամբ։ կանաչ թէյն աւելի տկա համ և հոտ ունի քան թէ սեւը։ Նոյն պէս ընաիր թէյ մ՝է (թէ բէղ ու որ խիստ անուշ հոտ մ՝ունի։

Ամսօր, գրեթէ աշխարհի ամբողջ կողմը կը գործածուի թէյը։ հին ժամանակները շատ սուղ էր։ այնպէս որ 16էն Անգլիոյ թագաւորին իւր թանկագին մեծ նը ուէր ղրկուեցաւ երկու հօխտ բայց այժմ շատ իջած է գինը, այ պէս որ ամենէն լաւ տեսակը 80 ղուրուշի կարող ենք առնել, իսկ հասարակ թէյերը 12 ղրուշ կուտան մէկ հօխան։

ԵՆՅԱ.

ԽԸԼԱՎՈՒԶՆԵՐՈՒ ԳՈ ԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ
Ա

—Սուրբի՛կ տուան է

—Ամա՛ն, քա տուն ալ, վիրա վիրա տուա պաց.

—Քա՛ էլի Շաղիկ հա՛ըմն է.

—ալլահ պարի խրսմէթ մը պերած։

—Եա չեմ էրթար էլի տուն պաց. ինչո՞ւս խլավուզն է ճատրն, հինգ տարի է կ ըթայ կուգայ տուա պաց, տուա կոցէ խօրտամ աղջիկ պիտ կարգէ խօրթլախը.

Օղատ տուտուն, նկատելով որ աղջկանը յամառութեան թելանկարեի բան է, կաղալով, խեղաղով սանդ։ խնէրէն վար գլրելով աջողեցաւ դուռը բանալ

—Ողորմեա Ա տուած Օղտա տատու։

—Ողորմի հոգուդ Ծնողացդ Շաղիկ հանըմ։

—Քա տուն ինչիս տուա պացն ա, արեւուն մեռնիմ Սուրբիկը ո՞ւր է քի։

—Ա՛ս գիշեր տէօր լուս կրակներուն մէջ տապկըւեցաւ մախսըմըս,

—Քա անցածն օր պան մը չունէր նէ։

—Զիլտեմ չօճախիս կլօխը հալ մը կայ ամա . . .

—Սուս էգի քա՛, անանկ պոշ լախրթթը մընէր։

—Էրեկուընէ պէրի է քի լօխտա մը հաց տրած չէ պերանը։

—Քա օաքդ պաղնեմ ինձի ասղ մի հաներ,

—Լն մարիկ տէյի ա՞խ չընէր։ սիրատս կատր կա ր կը ա։

—Քա ն կեցր պոշ լախրթթը կընենք սենմի պէս պօեր սիրեմ հէմէն, ես հիմա անոր աէրտին տէրման կըլլա։

Եւ Շաղիկ անրմը ուչքէ էն Օղտա տուտուն եաեէն, մուլտալով, հեւալով, ա՛ալով մատն սենեկէն ներս։ ա՛ Սուրբիկը վարի խօսակցութիւններ անսեղեակ, և Շաղիկ հանրմին ապարդիւն երթեւեկներէն յուսահատ, արագ ա՛ռաք ձեռքի գուլպան կը հիւսէր։

—Քա՛ ,ոճախս պան մը չունի նէ, հէմէն Աստուծու կրակներուն կատ քի, ան խրատ ի ծի ոգ չը հանես Ցիսա տուտուս էլ ընէրուն մ՝ունիմ, խաթունիկ խաթունիկ նատե խել ը կլօխը պան կը պանի, ինչո՞ւ չը պանի, ապնոր խը էթ մը կաեամ ի՛ դ՝։ . . .

Իւրը էբեդեն, Սուրբիկը ոտքի ցատկելով, Շաղիկ հանրմի ձեռքը ատ ու խնդում երեսով սկսաւ ծիլատուտին բաքէթը փնտռել։

—Ան չէ ամա, ատ մեկի բիւսբիւթիւն մոռցար Շաղիկ հանրմ, ատ ա՛ր ես։

—Քա՛ սուս էգի, օդկդ պաղնեմ, քանի մը օր է քի, հիչ հալ չունիմ, առջի օրը խատիբեղէն մարդ եկած էր ելալ կացի, կէնճը տղան պիտի կարգէ, ամա Շաղիկ հանրմ մանչըս օլուր օլմազ ազայ չէ, սանկ ապուոր աղջիկ մը կըսէ, պաչխա պան չըսեր։ մամասի քի ես ընատ՞ր աղջիկ կանամ օր հանին։ հէմէն արեւուն մեռնիմ Սուրբիկս միակս ինկա։

—Քա Սուրբիկ, լօխտա մը խահալթը չը պերէս Շաղիկ հանրմին մաեէն ելած հոս եկած է։

—Կը պէրէմ կոր մարիկ։

—Քա պան մ՝ալ չեմ ուզեր։ գահմէթ մըներ չօճախիս։

—Զահմե՛թն ի՞չ է, աղջիկ է եղեր քի տանը մէջ տառնալ տէր, ան տեսնա՛ ինչ համարատ է, գիշերը տիպ ըլլաս կարը ծառէն չի՛ինար։

—Քա ծառքս մեծցուցած աղ ի՞ կը չիյտե՛մ զահէթ, ես քեզմէն պիտ ոսվիմ, տեսնաս ես ան, ի՞նչ ոէլի ատանը մը կատած եմ։

—Քա խոսքի՛դ արան տայ։ է խատ կեղ կացի՞ր։

—Խիեանէթ կեցի քիչ մը սիկրատ վառեմ։

Ո՛ւյ ա թիւթիւններն ալ . . . հէման քովէն կրակը պակատ ը լու չիդար։

—Ո՛ւր էլի՞նք։ հա կէնճը ըստքի ատան Շաղիկ հանրմ խմէտ քուկին վրայ է, ես խըլավանեան ինչ հոգի էրոյ ըլլալը կիտեմ։ ամա ն քուկին հախիդ չէ ատան ինչ կընես ըրէ մեզի աղջիկ մը։

—Մանչուն կործը ինչ է եղեր քի։

—Խալթախճըլար պ չին պասմաճի

—Թէզկեհատ՞ր է ատապ։

—Քա՛ ի՞նչ թէզկեհատար, մէնխալէ խանութի աէր ծառքին տակը հինգ վեց ուշախ ունի, ան նչ խանութ տունէն տիեօր ներքը լեփ լեցուն, ես հիմայ ինչ ըսեմ կէնճին, ծերին հալը կիտեմ օր, չատ չատ իծ ուն վաճծ ն օսկի անճախ կրնաք տալ։ արա մը հիչ պան մը պէլի չընեմ ըսի եաքը տիւչիւնմիւշ թաչնմիչ էղայ քի ան ալ պիտի չըլլայ «հաճի հանրմ ըսի էս աղջիկ մը ունիմ ծառքիս տակը քուկին ուզածէդ տահա էվլօքը աղէկ ամմա փարա չունին։ եա փարա առնելու էս եա աղջիկ»։

—Խաղվէդ առ Շաղիկ հանրմ։

—Մօրդ տուր, արեւուդ մեռնիմ։

—Ան քի փարա չեն կընար կոր

տար նէ, մենք մեզի մըտմըտանք ըսաւ կէնեը. ես ալ պան մը չըսի ամա իշալահ հարուր օսկիով կը լմնցուցնեմ աս կործը։

—Բա աբեւուդ մեռնիմ հարուր օսկինո՞ ուրկէց է։

—Ցուն պան մը կընես ան։

—Բա ի՞նչ պիտ ընեմ։

—Զըլլայ նէ պաշխա չնարհքով տղայ մը կայ անոր կընենք։

—Ան նէգի՞ է քի։

—Գրաշար է։

—Բա՛ գրաշա՞ն ինչ է օտկըզ պաղնեմ։

—Սա խազէթա կիրք չեն չի նե՞ր։

—Հա՞, Հոռոփին աղան կը պանի կոր նէ անանդ։

—Ո՞ր Հոռոփին։

—Աղջիկը Ատաբաղար հարս տուաւ նէ։

—Իրաւ Հոռոփին աղջիկը առջի նէկին ի՞նչ պէրաւ։

—Աղուոր մանչ մը։

—Հապա ինծի աղջիկ մը պէրաւ ըսին նէ։

—Եաղլըջ էն ըսէր։

—Հոռոփը տղան կարգե՞ց։

—Բա ո՞վ աղջիկ կուտայ ան թէնպէլին։

—Հապա հարուր օսկիով աղջիկ մը կառնէ կոր ըսին նէ։

—Ը՛ը՛ը՛հ հարուր օսկիով աղջիկը պակաս էր։

—Կէնէ Հոռոփ՛ին տղան խման չէ։ ես նիչէնին կիտեմ օր, հէմ հարուր օսկին առին հէմ ալ եաքը կնիկնին ձգեցին։

—Ո՛ւյ հէմէն կրօղը տանի ուր օր կինով մը կայ նէ, նա՛ տիմայ նիս կայ մէկ հաս մը։

—Ո՞ըը քա։

—Մարինոսին փեսան։

—Իւսկիւտարին կրակին էրեցան նէ ա՞ն։

—Չէ ճանըմ ասոնք Մախրը կէղէն կրուեցան։

—Ո՞ր վախիթ էկեր էն քի ես չեմ կիտնար կոր։

—Առջի տարին խասրմին։

—Պարէ Մախրը գէղն ալ տեղ մ՛ըլլար։

—Ասանկ մըսէր Եաղիկ հանըմ պիւթիւն խալխը հոն կերթա կոր, տեսնա՞ ինչ ալուր տեղ էղած է։

—Բա տահա էրէկ հոն էի, ինծի պիտի սորվուցունես...

Եւ այս բանակցութեան մէջ Սուրիկը եկաւ իմացնել որ ճաշը պատրաստած էր։

. . .

ԽԱՐԻՃԻՆԵԷ

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՒՍԹՐԻԱ

«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» զաղէթաները, Բէլթրաստուրկ մուխպիրնոյն ալորդը պիր թէլէկրաֆը նէզը ի-տիեօր քի, պու թէլէկրաֆատա մուխպիրի մերզուտ պիր Ռուս տիրլօմաթը իլէ վուգու պուլան պիր միլլագաթը նէշը իմ մէքատէ իսի։ Մի մարիէյէ Ռուս տիրլոմաթընրն պէեանընճա, էկէր Ավսթրիա Մաճարիստան, Գուլկարիսթան իլլէրինէ միւտախէլէտէն վազ կէլէր իսէ, Ռուսիանրն Ավսթրիա տէվլէթինէ տօսթլուղու զիեատ։ իլլէ արթա ճաղրնը սէօյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր վիէննա զաղէթասը, պու թէլէկրաֆ հագգընտա միթալէաթա կիրիշէրէք տեեօր քի, «Բաշխա տէվլէթի իլէ օլան հիւանիւ միւնասէպաթրն գըյմէթինի թանըմատնելարտան տէյիլիզ, վէ Բէթրսպուրկ գազէթէսի պիզէ գարշը վէմատիւլաթը մուսլիհանէ իզահ իթտիքճէ, քէնտիմիզի պախթիեար ատտ իտէրիզ։ Լաքին էկէր Ռուսիանրն տօսթլուղու պէօյլէ զատէթ եիւքսէք պիր զըյմէթի պէտէլինատ իսթիհսալ օլունապիլէճէք իսէ, չիմտիաէն պու տօսթլուղուն մալի պիզէ բէք պահալը օթուրաճաղը ճէվապընա զիքանէսինատ պուլունմազտան քէնարիզի ալամաեզ։

Միւթթէֆիդ վէ տօսթլարը էք սիք օլմատան Ավսթրիա-Մաճարիստան հիւքիւմէթի, քէնտի միւնասէպաթը սէվճուտէսիլէ մէճուն տուր, վէ պու միւնասէպաթ իսէ, գանթ Դալնօքինին իսթիմալ իմտիկի թապիրատան տա անլաշըլտըզը իւզրէ միւսթագիմանէ տիր։ Խուսուսի պիր իթթիֆագա կէլին ճէ, պէօյլէ պիր չէյ սուլհ ու միւսալէմէթի բախնէտար իտէճէք թէհլիքէլէրի ուզագլաշարըմատըզտան պաշգա, անլէրի արթըրմաղա տախլ սէպէպլիէթ վերէպիլիր։

ԶԻՆՏԷ ԱՀՎԱԼ

«Օթէնտրբրտ» զաղէթասընրն Շանկայ մուխպիրինին նոյ. 11 թարիխլի պիր թէլէկրաֆընտան անլաշըլտըզընա կէօրէ, ախիրէն Զէնզի էեատէլթինէ Խրիսթիեան միսիոնէրլէրի նէ գարշը իճրա օլունան թասատտիեաթը ճինայէթքեարանէ հագգընտա թաֆսիլաթ ալընմըշ տըր։

Իշպու թէյէպպիւսաթը ճինայիէ պաշլըճա գուրպան կիտէնլէրտէն պիրի, ինկիլիզ թէպասընտան վէ Ֆրանսիսգէն նամ Ֆրանսըզ թարիգաթընա մէնսուպ պիր միսիոնէր իմիշ։

Կէչէն հաֆթա էվրօքալըլարա գարշը պիր գըյամ գուհուրա կէլմիշ տիր։ Միւթթէասըզլար բուհ պանը թաշա թուրբուպ էօլտիւր միւշլէր տիր։ Գունլար պատէհու բահիպին քէմիքլէրինի թաշլարա բաբ չալամըշլար, վէ մուախսէրէն դիրտէն պիրէ գօրգարագ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

Մէզքիւր ինկիլիզ զաղէթասը մուխպիրինին պէեանընճա, հիւքիւմէթ մէճլիսլարընրն պոպպատքի թէտապիրի, տիկէր վագթլարընքինտէն զիեատ մուճիպի մէմուունիեէթ օլուպ, անճագ տիւէլի մուսպզալա սիֆերասը, պու միսիլլիւ թէսատտիեաթը ճինայէթքեարանէնին էօնիւնիւ ալմագիշին, Բէքին հիւքիւմէթինէ չիտտէթի իսթարաֆտա պուլունաճաղլար իմիշ։

ԵԻՆԷ ԲՐԷՆՍ ՊԻԶՄԱՐԳ

Էվրօքա զաղէթալարը բրէնս Պիզմարգընն էմս թէլէկրաֆընը, թաղեիր վէ թասնի իթտիկինէ տայիր մէգալէլէրինէ տեվամ իտիեօրլար։

«Ճէրմանիա» զաղէթասը բրէնս Պիզմարգընն էմս թէլէկրաֆընը գաստէն թաղեիր իլէ 1870 մուհարէպէսինէ սէպէպլիէթ վերտիկինի իգբար իթտիկի հալտէ, «Համպուրկեր Նախրիխթէն» զաղէթասը պիհուտ եէրէ բրէնսին պունատան տօլայը չէրէֆինի թէզեիա ու իթիլատէ սայ իտիեօր։ Լայբցիկատի «Ցէրնիէր Նուվէլ» զաղէթասընտա նէշը օլունտուղու կիպի, Մ. տը Պիզմարգ Մ. Հանս Պլում իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, «զարուրի օլարագ իճապ իթմէտէկի հալտէ, թէշէպպիւս իտէճէյիմիզ պիր մուհարէպէտէ տայիմա պիր ճինայէթ նազարբյլա պագմըշըմ» մէալինատ քէլամըյլա, քէնտի քէնտինի մուհաքէմէ իտիպ մահքիմ օլմուշ տուր։ Մէալինատ միթալէատա պուլունուեօր վէ շէօյլէճէ իլավէյի մէգալ իտիեօր։

«Մ. տը Պիզմարգըն 1875 տէ իլան իթմէք նիէթինատ պուլունտուղու մուհարէպէ իշիւն սէօյլէտիկի շու սէօզ, ֆիլհագիգա պիզգաթ քէնտիսի սէպէպլիէթ վերմիշ օլտուղու մուհարէպէտէ թէմամըյլա թաթպիգ օլունապիլիր։ Պինաէն ալէյհ, էմս թէլէկրաֆընը թասնի իտէն բրէնս, պիր ճինայէթ իշլէմիշ օլտուղու հագգընտա պինէֆա քէնտի քէնտիսինի իթհամ իթմէք տէ տիր։

ՍԱՄՕԱ ԱՏԱԼԱՐԸ

Աւգթրալիատա վագը Սիտնէյտէն վարիտ օլան խապէրլէրէ նէզարէն, Միւճթէմիայի Ամէրիգանընն մէվգէֆի պահրիսի, վէ Սամօա ճէղաեիրինին էհէմմիեէթճէ իւչունճիսիւ ատտ օլունան Բակո—Բակո ատասընտա պիր մուհարէպէ զուհուր իթմիշ տիր։

Բակզ-Բակո քէօրֆէզինատ պուլունան մահալլէր խաք իլէ եէքսան օլմուշ տուր։ Էվրօքալըլարընտ էմվալ ու էմլաքինէ հէնուզ տօգունպէյմամըշ իսէ քէ, եէրլիլէր էմլաքը մեզքիւրեեի եագմագ թէհտիատընտա պուլունուեօրլար իմիշ։

Ճէզիրէյի մէզքիւրէնին հէման հէր ճիհէթինատ ասայիշի ումումի խալէլէզիյը օլուպ, բէք չօգ քիշի գաթլ ու թէլէֆ վէ պիր չօղուտտա ճէրիհատտար օլմուշ տուր։

Մուհարէպէ իտէնլէրին քիւլլիէթլի միհիմմաթը պուլունմագտա իմիշ։

Պիր Ավման վէ պիր Ավսթրիալը իքի կըշա հորպ սէֆինէսի Աբեատտա գարտղոլ պէքլէմէքտէ իմիշլէր։

Սամօա ճէղայիրինին սայիր ճի հէթլէրինատ ասայիշ պէրքէմալ իմիշ։

«Ցէյլի Նիուզ» զաղէթասընն Լիոս մուխպիրի, բրէնս տը Կալըն սրհհէթի մուհիպի էնտիչ օլտուղունա տայիր վերտիկի պիր հավատիս իւզէրինէ, բրէնսի միւշարիւէյհին մասրաֆ էմինի սըր Ցայթրն Բրօպին զաղէթալարա Սանտրինկամտան 17 նոյ. թարիխիլէ ամիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր։

«Բրէնս տը Կալըն կէօրա խասթա օլտուղունա տայիր օլան շահիալարընն գաթան ասլ ու էսասը եօք տուր։ Միւշարիւէյհ հազրէթլերինին սրհհէթ ու ֆիրէֆէթի պէրքէմալ օլուպ, հաթթա պու կիւն հէր կիւնքի կիպի Դաուլ Բայգինկատ տիւդ տը Ֆիֆ իլէ պէրաապէր ավաչըգմըշ տըր։»

Իթալեա խարիճիեէ նազիրը Մ. Գրինին մէճլիսի մէպուսանա, շարապարա տայիր Ավսթրիա իլէ Իթալեա մուահէտէսի ահքամը մախսուսէսինին իճրասընա տայիր տէվլէթէյն պէյնինատ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա պիր նէշրի Բիթապ թագտիմ իտէճէկինէ տայիր օլան հավատիս պի էսաստը։ Պունա մուգապիլ Բարլամէնթօ տէվրէյի իճթիմաիէսի քիւչատա իտիլինճէ, պու պապատ պիր չօգ սիւալլէր վուգու պուլաճաղ տը։ Մ. Գրին պու սիւալլէրէ ճէվապէն, չու սոն վագթլարտա Ավսթրիա-Մաճար հիւքիւմէթիյլէ Իթալեա թիճարէթ վէ զիրաաթ նէզարէթի միւտիրի ումումիսի օլուպ, տէվլէթի միշարիւէյհա թարաֆընտան մուրախաս թային իտիլէն Մ. Միրալիա պէյնինատ միւնագըտ սիւէրի թէս վիեէ վէ մուգարրէրատ հագգընտա մուֆասսալ իյզահաթ վերճէք տիր։

ՆԷՎԻԵԷ

ՍԷՆԹ ՈՒԱՆ ՃԻՆԱՑԷԹԻ

Ֆրանսատա Սէնթ-Ուան նամմահալտէ պիր գատընը մագթուլէ օլտուղու հալտէ պուլունտուղու, վէ լաքին գաթիլինին քիմ օլտուղու մալիւմ օլմատըգը, տիւնքի նիւսխէմիդտէ եազըյմըշ իտի։

Բարիս զաղէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, բօլիս պու քէրրէ մէզքիւր ճինատէթ ֆաեիլլէրինի թահթը թէվզըֆէ ալմըշ տըր։ Պունլար 21 եաշընտա Էօժէն Պօժան իլէ Վալանթէն Ցէլպօ թէսմինէ օլունան մագթուլէնին իսմի իլէ տախի միւսէմմա օլան Բօլին Սիլէր իմիշլէր։

Ցէլպօ գարըսընը թէրք իթտիկինատէն պէրու, Բօլին Սիլէր թուլ միւտտէթ մէրգուտա հէմպէզմի զէվզ ու սէֆա օլմագտա իտի։ Ասչըգ մասչուգ հէր իքիսի Մատամզել սօգաղընտա պիր օթէլտէ խաքեան իթմէքտէ իտիլէր։

Պիր գաչ այ մուգատտէմ արապաճըլըգ իտէն Ցէլպօ, Պէրսի ըրնթըմընտա աքսի պիր միւշթէրի իլէ միւնագաատա թուրթուշուպ մէրգուտու չիտտէթլէ թէբէլէմիշ, վէ ինչպու թէսարրուզ վէ թէսալլուզ թունտան տօլաեը Ցէլպօ օ վագըթ օն իւչ այ մահպուսիեէթէ մահքիւմ օլմուշ իտի։

Բօլիս Սիլէր պունատան տօլաեը զաեէթլէ միւթէէսսիֆէ օլուպ, մամաֆիհ Էօժէն Պօժան վէ արապաճը Վըզել նամ կէնճլերլէ միւնասէպաթը ճէտիտտէ բէյտտա իտէրէք միւթէսելլիեէ օլմագտա իտի։

Կէչէն բէնչչէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9 պուչուգտա, Բօլին Սիլէրին ահվալ ու հարէքեաթը, օթէլճինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթտի։ Շէօյլէ քի Բօլին Սիլէր իչպու ճինատէթի հիքեատէ իտէն պիր զաղէթաեը օգուտտուղու՞ սըրատա, ֆէվգէլատէ միւթէէսսիրէ օլմագտա, վէ «աճաեի՞պ, զարիպ չէ՞, ֆագաթ նէմէ՞լազմ» կիպի սէօզլէր մըրրլտանմազտա օլտուղունու օթէլճի իչիտինճէ, տէրհալ մէվգը գօմիսէրինէ իխպարը քէյֆիեէթի իսիպ, տեօրթ նէֆէր բօլիս միւֆէթթիշի կէլէրէք, օթէլտէ մէրգումէեի Պօժան վէ Վըզել նամտէլիգանլըլարա իշ ու իշլէթլէ էյլէնտիկի սըրատա եագալամըշլար տըր։

Պօժան բօլիս մէէմուրլարընն վիրուտինի կէօրիւնճէ, բէնչէրէէն աթլաեըպ սիվիշմէք իսթէմիշ իսէ տէ, զապրթա մէէմուրլարը եէթիշէրէք ճիմէէսինի, պիթթէվզըֆ մէլքէզէ կէօթիւրմիշլէր տիր։ Օրատտա վուգու պուլան էսթինթագլարընտա, կէնճ գարը վէ իքի սէֆահաթ ըէֆիգլէրի էվվել էմրտէ ճինատէթէ իշթիրաքլարընը գամիէն ինքեար իթմիշլէր տիր։ Մամաֆիհ Պօժանընն, Ցէլպօնուն գարըսը Վալանթին վէնսանքն գաթլ օլունտուղու կիճէսի Սէնթ-Ուանատա պիր օթէլտէ եաթտըզը մալիւմ իտի։

Միւթթէէնմէ գարը բօլիս միւ-

)(37)(

ՕՐՍԻՎԱԼ ՃԻՆԱԵԷԹԻ

Միւէրրիմը — Միւէլլիֆի

Ա. Մ. — ԷՄԻԼ ԿԱԶՕՐԻՈ

Գօնթ պու ատէմի տէրհալ թանընը, թա մէքթէպտէ տօսթ օլտուղու պիր ատէմ իտի իսէ տէ, մէքթէպտէն սոնրա իքիսինին տէ մայիշէթլէրի եէքտիկէրինտէն պաշ դալաշըզընտան, գօնթ պու ատէմի բէք յէյրէք կէօրմէկէ պաշլամըշ, վէ հէյլէ իքի սէնէտէն պէրի հիչ եիւզիւնի կէօրմէյիպ, քէնտինի պիւթիւն պիւթիւնէ ունութմուշ իտի։

Գու ատէմի կէօրիւր կէօրմէզ, գօնթուն տաղընտան չու իսմ ֆըրլատը։

—Սօվրըսի՛։

Դօչմագտան եիճիւ գըր գըրմըզը վէ հաթթա մօս մօր քէսիլմիշ օլան պու ատէմ տէտի քի։

—Էվվէթ, պէնիմ հէգթօ՛ր, Սօվրըսի՛, թա քէնտիսի, չիմտիեէ գատար հէր սէնի կէօզլէեօր իտիմ, նէ՞ եարբեօրսուն պուրատտա։

—Պէ՞նմի, նէ եարբեօ՞ր իտիմ, հիչ հիչ, պիր չէյ եարմատեօր իտիմ։

—Տէմէք օլուեօր քի, զավալը ատամ չէլտրըմըշսըն, պու ատապահ գօնաղընտա պանա սէօյլէտիքլէրի սէօզ կէրչէք իմիշ, դիրա պու ատապահ պէն սէնին գօնաղընտա գատարտա կիթտիմ։

—Գօնագտա նանա նէ՞ տէտիլէր նէ օլտուղուն մէճհուլ օլտուղունու, վէ տիւն մէթրէսինտէն այրըլըր իքէն քէնտինի էօլտիւրմէք գարարրյլա այրըլտըզընը սէօյլէտիլէր։ Ղաղէթանրն պիրիսի էօլտիւկինի պիր թագրմ թաֆսիլաթ իլէ իլան տախի իյլէմիշ տիր։

Գու հավատիս գօնթա զիեատէսիյլէ թէէսիր իյլէտի, ֆաճի պիր թավր իլէ ատէտի քի։

—Իշթէ կէօրիւեօրսունուզ եա՛, աբթըզ պէնիմ իչիւն եաշամագ գապիլ տէյիլ, մութլագա քէնտիմի էօլտիւրմէլի եիմ։

Նէտէ՞ն քէնտինի էօլտիւրէճէքսինի հավատիսի եազան զաղէթաեը պիր թատհիհ զահմէթինէ սօգամագ իչի՞ն մի։

—Եա քէնտիմի էօլտիւրմէզ իսէմ պանա նէ՞ տէրլէր։

—Նէ՞ կիւզել հիքմէթ, տիմէք օլուեօր քի, ինսան պիր չէլզընլըզը եարարըմ տէր իսէ եարմալը իմիշ էօյլէ՞ մի, պունատան պօշ պիր չէյ վա՞ըմը տըր, քէնտինի նէյէ՞ էօլտիւրէճէքսին։

Հէգթօր տիւշինմէկէ պաշլատը, ֆագաթ հէր հալտէ եաշաեապիլ մէք իհթիմալի ազար ազար մէյտանա չըգեօր իտի, մէեուսանէ պիր թավր իլէ տէտի քի։

Նա՞ռլլ էօլմէյիմ քի միւֆլիս օլմուշում։

—Գունուն իչի՛ն միւ, պագ տօսթում, պանա միւսաատէ վէրտէ, սանա գօճաման պիր պուատա... տէյիմ, վագատ իֆլաս ֆէնա պիր չէյ տիր, ամմա ինսան պիզիմ եաշըմըզտա օլուրսա զայպ օլան սէրվէթինի թէքրար գազանմազտա վագթի վար տըր, հէմ սէն զանն իյլէտիկինի գատար միւֆլիս տէ ատէյիսին, զիրա պէնտէ սէնէվի 100,000 ֆրանգ վարիտաթ վար տըր։

—Եիւզ պին ֆրա՞նգ մը։

—Էն աշաղը 100,000 ֆրանգ, պիւթիւն վարիեէթիմ արազիտէն իպարեէթ տիր քի 100 տէ 4 տէն զիեատէ կէթիրմէզ։

Թրէմօրէլ տօսթունուն զէնկին օլտուղունու պիլիր իտի իսէ տէ, պու գատար զէնկին օլտուղունու պիլմէզ իտի, քիմ պիլիր պու սէր վէթթէ գրսգանարզընտա՞ն մը տըր, նէ՞ տիր, տէտի քի։

—Պէնիմ պունատան զիեատէ սէրվէթիմ վար իտի ամմա, իշթէ պու սապահ գահվալթը իտէմէեէրէք աճ գալտրմ։

—Պագ կէօրտիւ՞ն մի, սէն պանա պունու տա սէօյլէմէտին, էվվէթ, աճընաճագ գիր հալտէսին կէլ չաբուգ կէ՛։

Տիեե իքիսի պէրապէր լոգանթաեա կիրտիլէր։

Թրէմօրէլ քէնտի ճանընը գուրթարան պու տօսթտան բէք տէ մէմնուն վէ միւթէէքքիր գալմագ իսէ նէ՞ տէրսինիզ։

Զիրա պիրագ ագլը պաշընա կէլմէկէ պաշլամըշ օլտուղունտան, քէնտի քէնտիսինէ տիւշիւնէրէք, Սօվրըսինին քէնտիսինի աճընաճագ տէյիլ, ատէթա կիւլիւնէճէք պիր հալտէ եագալամըշ օլտուղունու անլամըշ իտի։

Նէֆսինէ գատը գաթիէն գարարլաշարըմըշ օլան պիր ատէմ, էկէր պիրիսի քէնտիսինի չաղըրտա պիլէ, սիլահընը սագլատուպ օատէմին վիւրուտինի պէքլէմէզ, պէլքի տէրհալ թէթիյէ տօգունարագ իշինի պիթիրիր։

Պէլանրն էն պէօնիւկիւնէ պագմալը քի, լոգանթատտա պիր խուսուսի օտաեա կիրէրէք։ եալընըզ գալարգլարը դէման, պաշընա կէլէն հալլերին հէրսինիտէ տօսթունա հիքեատէէ մէճպուր օլաճագ։

տիրինէ հիչ պէր իֆատամտա պուլունմատաճաղընը պէնանչէ,

—Պէնտէն հիչ մալիւմամ ալա ճաղընըզ եօղ, պէյհուտե եկբէ ուղրաչմաերընըզ, հաբֆը վանիա սէօյլէմէկեէճէկիմ, — տէմիշ տիր։

Մէրգումէնին օտասը թահարրի օլունտուղտա, պիր թաղըմ գանը պէզլէր պուլունմուշտուր։

Միւսթանթիգ Մ. Գութիւրիւ չու իչ միւթթէհիմլերինտէ թէվզըֆխանէյէ կէօնտերիլմէյէրինի էմր իթտիկի կիպի, ս ուղչամըսը բօլիս միւտիրի Մ. Կօրօն, պիր գաչ սատամ մէրգումու խթլճվագ իյլէմիշ տիր։

Նիհատեթ կիճէնին նըսֆընա եագը միւթթէհիմ ճինտեթի իզբար եթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի սալը ապչամը մէրգում Բօլին Սիլէր իլէ պիրլիքտէ Պաթինեօլ պուլվարընա կիտիպ, օրատա Վալանթին վէն սանա թէսատիֆ իտէրէք, Սէնթ-Ուանտա Վալի չորչու սունտա պիր օթելէ կէլմէսին իլհամ վէ բէճա իթմիշ, վէ պարընը ղանտարըրը պէրաբերճէ Օրմ-օ-Պէօֆ նամ մահալէ վասրլ օլտուղլարընա, մէրգում, կէնճ գատընը իզէրինէ թէսալլութ իտէրէք պիչարեի պոզմուշ, վէ պատէհու պիրտէ բէվզլ վէր պոչալթմըշ տուր։ Բօլին Սիլէրին տահի պու ճինտեթտէ իշ թիրագը թէհազզուզ իյլէմիշ տիր։ Պու ճինտեթին սէպէպի ախզը ինթիգամ իմիշ։ Պոժան Բօլին Սիլէրին ինթիգամընը ալմազ, վէ անա խոշ կէօրիւնմէք իչին, չու ալչազ լըզա ճիրաթ իյլէտիկինի իգբարու իթիրաֆ իյլէմիշ տիր։ Տիկէր արգատաչը էմիլ Վըզլէյէ կէլինճէ, մէրգումուն սալը վէրիլէճէկի մէլհուզ տուր։

Պաղը գըզլարը թէլէֆ իթմէսինոէն տոլանը, կէչէնտէ մուհաքէմէ իտիլէն նէյլ հազընտաքի վէրիլէն իտամ գարարը, նոյեմ. 15տէ նիուկէյթ հապսխանէսինտէ իճրա օլունմուշ տուր։

Պահա իճրասընտա Ամէրիգալը լարըն դարիպ հալլէրի, սահիր միլէթլէր նէզտինտէ կէօրիլմէտիկի կիպի, պու քէրրէ տախի Ինտիանա էհալիսինտէն պիրի, կէչէնտէ պիր պահա կիրիչէրէք, պահը դայպ իտէրսէ, տիրի տիրի պիր թօսպաղը եուտտաճաղընը սէօյլէր, վէ սոնրա պահը դայպ իթտիկինի կէօրիւնճէ, քիչի՛ք պիր թօսպաղըեր տիրի տիրի եութմուշ իսէտ, հայվան մէրգումուն միտէսինտէ տուրբարագ հազմ օլունմատըղընտան, թապիպլէր թօսպաղընըն իխրաճընա պիր չարէ պուլամատաճագ օլուրլարսա, պահա կիրիչէն ատէմին հաեաթը թէհլիքէտե պուլունուեօր իմիշ։

Լոնտրա զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ. Ինկիլթերրա տա խիլինտէ, ճինտեթլէր կիւն պէ կիւն ագալմագտա տուր։

Լոնտրա զազէթա իտարէսի թարաֆընտան թանկիմ գըլընան պիր սթատիսթիգատէ, 1892 սէնէսինտէ մահպուսլարընը 12.663 նուֆուսա պալիզ օլտուղու կէօսթէրիրմիշ տիր քի, կէչէն սէնէքինէ նիսպէթլէ 413 նուֆուս ազալմըշ վէ 1880 սէնէսի մահպուսլարընը մըգտարը 19.818է պալիզ օլմուշ իքէն, 8 սէնէտէն պէրու կիւն պէ կիւն ազալմագտա օլտուղու կէօրիւլմէքտէ տիր։

Լոնտրանընն նուֆուսու հէր սէնէ զարֆընտա արթմագտա իքէն, ճինտեթլէն ազալմասը զապրթա իտարէսի թարաֆընտան կէօսթէրիլէն զայրէթի ֆէվզէլատէեէ պիր տէլիլ տիր։

Էլեէմ Լոնտրատա 7 չէր գըսմա միւնգասէմ օլմազ իւզրէ, իքի պէօյիք հապսխանէ մէվճուտ օլուպ, պէհէրինտէ իքիչէր միւտիր, եէտիչէր քեսիճի, պիրէր ըսհիպ վէ պիրէր թաղդ իլէ 120 կարտիան վար արը։

Ախիրէն Ամերիգա զազէթալարընտա կէօրիւլտիկի իւզրէ, Միւճ. թէմիալի Ամերիգանընն Վիկտորմինկ էեալէթինտէքի մահքէմէլէրէն պիրինէ պիր գատընը բէյլա ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Երնէ Միւճթէմիալի Ամերիգանընն Մօնթանա էեալէթի մահքէմէլէրին ատն պիրինէ, պու քէրրէ պիր կէնճ գըզ միւտտալիի ումուտի նասպ ուլթաեին օլունմուշ տուր։

Ջուիցերիատախիլինտէ Օպօալթ չէհրինտէ նէշր իտիլէն պիր բէսմի զազէթատա օգունտուղունա կէօրէ, չէհրի մէզքիւրտէ հէր քէս թարաֆընտան թրթիւն խթիմալինէ բէք զիեատե մէյլ կէօսթէրիլէ, 30 եաշընտան աշաղը պանչարընն, պիլճիւմէ սոզագ վէ տիւքրեան վէ գահվէխանէլէրբաէ սիկարա իչմէլէրի գաթիէն մէն իտիվիշ- վէ խրլաֆընտա հարէքէթ իտէնլէրբաէն 4 ֆրանճէզայի նազտ ախզընա գարար վերիլմիշ տիր։

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1893
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՅՈՍԻ

ՍԵՂՀԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. Փէտրէ Ազէ-յէ Հէ-ռնդոնոյ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԷՐՎԻՃԷՆ

Գին 40 փարայ

Հասըլաթը խասթախանէմիզ այտ օլան իչպու օրացոյցտանէ հէր քէսին պէրէր տանէ էտինմէյէրի էյլէմ տիր։

Տէ-բօզիբօսու.

Պէօյիւք եէնի խանտա օրթա գաթտա 48, 49, 50 Նիւմէրօլու խասթախանէ օտալարը տըր։

Խասթախանէ մէօհրի իլէ մէմհուր լմաեՕա նէ օտցոյցլար միւթէպլէր տէտիր։

ԲԻԱՆՅԱ.

ԴԱԼԱՌԱ ՊՕՐՍԱՈՐ

Նոյեմբեր 14

Գօնսօլիտե

Տիւն սապահ աշլրտը	
» էն աշաղը	
» էն եիւքսէք	
Տիւն ագշամ գաբանաը	
Սէրի Ա . . . . Լ. Ի.	55
» Գ . . . . » »	31
» Ս . . . . » »	21 81
Թահվիլաթը Օսմանիյէ .	83 33
Շըմէնտիֆէր Ֆր.	91 5/8
ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ	
Պանգ Օթ օման . . . Լ. Օ	596 25
Գրէտիթ Լիոնէ . . . . » »	93 60
Ըէժի . . . . . » »	16 9
Թրամվայ Պէյ.խաթ. Ֆր	508
» Սթամ. խաթթը Լ. Օ	6 20
ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ	
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փ.
Սիմ մէճիտիյէ	107 7
Մէթալիք	99
Պէշլիք	102
Ալթընըզ	102
Ինկիլիզ լիրասը	110 24
Ֆրանսըզ »	87 34
Յօլ	90 2
Թասֆիյէյէ	17 20
Գարպոն գաեիմէսի . .	9 20
ԴԱՄՊԻՕ	
Լոնտրա	110 15
Փարիս	22 77
Ֆիօրէն	10 77½

ԿԻՒՆԼԷՐ ԵԱՎԼԱՇՏԸ.

Շըմէնտիֆէր բիեանգասու նոյ. 19 ունճու բէրբէմիկ կիւնի չէքիլճէք. Պիրինճի իքրամիէ 600.000 վէ իքինճիսի 60.000 Ֆր գազանճագ։ Պունլարտան մատա 538 քիչի տէ սայիր իքրամիեէլէր գազանճագլար տըր։

Պիր բրօմէս պիլէթի իլէ պու իքրամիեէլէրտէն պիրի, վէ էն պիրին, ճիսի պիլէ գազանըլըր։

Թէքմիլ պիլէթ	7	պուչուգ ղրչ.
Նըսֆի »	5	»
Բուպ »	3	»

Թաշրատան բոտթա բուլու գապուլ օլունուր։

Շիմտիեէ գատար պիգիմ Տիգրան Մ. Արզբեան. բրօմէսլէրին գազանտըգլարը վէ սահիպլէրինէ թէսլիմ օլընան մէպլաղ, էն պիրինճի մէվգբը թութվզգտա տըր. Շէօյլէքի սայիր բրօմէսճիլէրին պիլէթլէրինին գազանտըգլարը մէպլաղ, «քեաֆիֆէսինինքի տէ պիրիլիքտէ օլարագ,» պիգիմ պիլէթլէրին գազանտըգլարը մէպլաղինին ՆԸՍՖԸՆԱ պիէ պալիգ օլմակլար։

Նումէրօ 33 Գալաթա, Քէօբրիլ պաշը։

ՏԻԳՐԱՆ Մ. ՍԱՐԶԸԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵՒՆ

Պ. Մ. ԳԻՆԴԳՃԵԱՆԻ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

ՕԶԳՈՅՑ ՊՕՏՍՈՒԹԵԱՆ.

Ա. ՄԱՍ

Արեւելեան հին - եւ նորագիւտ

Մարգկային սեռի քաղաքակրթութեան եւ զարգացման վերաբերեալ դէպքերու յիշատակութեամբ հանդերձ

Վերջին ոճով ՀՈՍԱԾՔԱՆ ԽՐԻՍՏՈՍ

Ահմ. Կեդր. Վարչութեան

Աշխարհագրական գոչնաւորտ ախտա արեւելեան հինգ աշխարհի

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

Կեդրոնատեղին է

Պ. ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

فرانسزجه ترکجه

مکمل لغت

GRAND

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

Միւհէնտիսխանէյի պէրրիի Հիւմանեան Ֆրանսըզճա վէ Ամանճա մուալիմի վէ Թարիզ զազէթասը մուհարրիրի Վիզէնթալ էֆ. Թարաֆընտան, պալէատէքի նամ իլէ նէշր օլունան լուղէթ, Շիրքէթի Միւբէթթիպիէ մաթպասընտա միւքէմմէլ վէ նէֆիս սուրէթտէ թապ օլունարագ, ճիւզ պէ ճիւզ նէշր օլունմագտա տըր։

Ֆրանսըզճա լիսանընը էօրէնմէք հավէսինտէ պուլունան զէվաթա, հէր միւշքիլաթընը սուհուլէթլէ հալլ իտէճէք զաեէթ կիւզել պիր տէլիլ օլան պու լուղէթտէն պիրէր տանէ ալմալարընը թավսիեէ իտէրիզ։

Ապոնրման պէտէլի թաշրա իչուն 100, Իսթանպալ իչուն 120. պէ հէր ճիւզի 20 բարա ֆիեաթլա ումում քիթապճը տիքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։

ՄԻՒԶԷՄՄԷԼ

ԳԱՄՈՒՍՈՒ ՕՍՄԱՆԻ

Քիթապճը Գասպար էֆէնտինին նէշր իթմէքտէ օլտուղու միւքէմմէլ Գամուսուն 53 վէ 54ինճի ֆօրմալարընը թէշքիլ իտէն ճիւզ տա

խի, պու քէրրէ մէվզուարալի ինթիշար օլուպ, 10 բարաեա սաթըլմագտա տըր։

Միւսթէքիլ Դասպար էֆէնտինին վախտանա պիր խըրամէթի նաչիզ. իյֆ. սը մագսատէլէ. պու էսէրին իքմալի խուսուսունտա. քեմալի սէպաթլէ սարֆը զայրէթ վէ վերգիչ իլէմէսի, հագիգաթէն չաեանր թագտիր մէվտուսէն տիր։

ԻԼԱՆ

Նէեթիս վէ սաֆի ուն

Ամասիա սանճաղընա թապի Հավզա գազասը ճիվարընտա Ինճէ Տէրպէնտ նամ մէվզբուլ թիւճճարաքը միւթէպէրաքլէն Նազարէթ Արմենակ էֆ. Ուզունեան, պիրատէրի էֆ. իլէ Ֆապրիգայի Օսմանի նամը թահթընտա զաեէթ ճէսիմ վէ ալթը կէօլարագ պիր տազիգ Ֆապրիգասը ինչա իթտիրմիչ օլուպ, մէզքիւր Ֆապրիգատան 24 սաաթտա զաեէթ նէ. Ֆիս վէ սաֆի օլարագ 5000 օգգա տագիգ չըգտրըլմագտա տըր։

Թաշրատան հէր նէմ յոտագիգ սիբարըչ իթմէք իմքանէնէրէր, Սանսոնտա Փիրեեան պիրատէրլէրէ մուսլասէրէ իտէպլիկիրէր. հէր ճիհէթէ միւչթերիւէրէ սուհուլէթ կէզթէրիլճէք տիր։ 36—23

ԳԱՌՆԻԿ ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

Վ. Է

ՍԱՐԳԻՍ ԳԱՐԱԳՕԶ

Մէքթէպի Հուզուգու Շահանէալն մէէզուն տավա վէքիլների

Էֆֆենտիի միւմայիլ յհիւմա, մէվզատը հուզուգի իլէ վէ թիճարիյէ վէ ճէզայիյէ վէ չէրիյէ վէ ումուրու իտարէեէ միւթէալլիգ քեաֆիֆէյի տաավի վէ մէսալիհի վէ թաշրալարտան միւրուտ իտիպ Տէրսաատէթճէ թաագը ալընա լիզուզում կէօրիւնէճէք. պիլճիւմէ խուսուսաթը տէրէօհտէ իլէ պէրապէր, իմթիեազաթ վէ սաեիրէ իսթիհսալի զըմնընտա թէչէպիւսաթը միւգթազիեեի տախի ֆիգա, վէ կէրէք թիւրքճէ վէ կէրէք էճնէպի լիսանլարընճա, միսթէտիյեաթ վէ մուգավէլաթ վէ սաեի պիրճիւմէ մուհարրէմաթը բէտիեեի թանզիմ ու թահրիր վէ թէրճէմէ իտէրէր։

Եաղրիպանէլէրի - Դալաթատա Տէմիր խանընտա Ն. 22։

ԲԱՐԵԿԱՄ Ա.Ս ՆՆԵՑՈՒՆ

ԳՐՔՈՅԿ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՍՏ ՀՕՄԻՕՊԱԹԻԿ

ԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդհատասիրեաց

ՏՐ. ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

—Կը ծախուի Պոլսոյ ամէն Հայ գրավաճառաց քով

Գին 15 գահեկան

Դրքոյկի Ակէ գտնուած բոլոր դեղերն, հեղինակի քով (Բերայ եիւք գէք գալտրըմ, 587) միշտ պատրաստ կը գտնուի։

Եալա՞նմը սէօյլէսին, պունա իմ. քեան վա՞ր մը, զաթէն քէնտիսի կիպի պապատան գալան մալինի պէթիրիպ թէլէֆի նէֆսի կէօզ ալտրըան կէնճլէրին ասվալի պի լի՞նմէեէճէք չէյ մի տիր քի, եա լանա իհթիմալ օլագիլսին։

Պինաէն ալէյհ, կէնճ գօնթ հալինի թէմամըյլա տօսթունա հիքեաեէ իյլէտի, հաթթա օթէլտէ նէֆսինէ նասըլ գըեամատըղընը, վէ էտիւնճ բաբա վէրէն սանտըգ տա նէ հալլերէ կէլտիկինի տէ հէր սէօյլէտի։

Պունլարը հիքեաեէ իտուպ պիթիրտիքտէն սոնրա, տէտի քի.

—Ա՜հ, իյթէ սէն պէնի պու հալլերաէն գուրթարարն, պէնիմ տօսթում սէնսին, տիւնեատա եէ կեանէ տօսթում օլարագ սէնտէն պաշգա քիմսէյի պուլամատըմ։

—Էյ, չիմտի եաբաճաղըմըզը տա թային իտէլիմ, սէն պիր գաչ կիւն խալգընը կէօզլէրի էօնիւնտէն զայպ օլմագ իսթէրսին, լաքին հէման պու գաչամտան թէզի եօգ, զազէթա. լարա 4 սաթըրլըգ պիր իլան կէօն տէրէճէքսին, եարընը պէն կիտուպ սէնին հէր պիր ումուրունա վէքիլ օլուրում, պէն իյին իյինէ կիրմէ. տիկիմ հալտէ տախի պիլիրիմ քի, պիւթիւն պօրճլարընը վէրտիքտէն սոնրա, սանա եէնէ պիր խայլի բարա գալը։

—Նա անտէն սոնրա պէն նէ՞ օլաճաղըմ։

—Վա՜յ, պունու պի՞լմէօրմուսուն Վալֆէօյիւտէքի էվիմէ, պիլմէեօր մուսուն քի պէն էվլիեիմ, տիւն եատա պէնտէն տահա մէսուտ հիչ պիր ատէմ եօգ տուր, տիւնեատա էն կիւզել պիր գատընա աչզգ օլմուշ իտիմ, հէման էվլէնտիմ, սէնատ պիզգ պիր գարընոաչ օլուրսուն, արթըգ կէլ կիտէլիմ, չուրատա բարմագլըգ էօնիւնտէ արապամ պէքլէեօր։

14

Հիքեաեէի պուրատա կէթիրտիքտէն սոնրա, պապա Բլանթա պիր ազճըգ տուրտու։

Տօքթօր ժանտրօն վէ պախուսուս խաֆիեէ մէէմուրու Մ. Լըգոգ, էմթիեարըն հիքեաեէսինի պօզմամագ իչիւն պիր քէլիմէ սէօյլէմէք չէօյլէ տուրսուն, հիչ պիր հարէքէթ տախի իթմէմիշլեր իտի։

Մ. Լըգոգ հէմ հիքեաեէի տինլեր, հեմ տէ քէնտի քէնտիսինէ պիր չօգ չեյլեր տիւշիւնիւր իտի։ Ցիւշիւնտիկի չեյ տախի պապա Բլանթանըն պէօյլէ գօնթ տը Թըրէմօրելին թէրճէմէյի հալինի հարֆ պէ հարֆ եազարճասընա սէրտ իյլէտիկի մալիւմաթը նէրէտէն ալմըշ օլմասընտան իպարէթ իտի։

Կէօզլէրինի մասա իւզէրինտէքի քեաղըտա տիքէրէք, ճամպա պէեան օլունան թաֆսիլաթ օ քեաղըտարտա՞ն մը ախզ օլունտուղունու արաշարըմըշ իտի։ Պու տիգգաթտա կէօրտիւ քի, մէզքիւր քեաղըտարընը հէրսի պիր ատէմին եազըսը իլէ եազըմամըշ աբը։

Պիր ազ թէնէֆֆիւստէն սոնրա իխթիեար սուլհ հաքիմի, հիքեաեէսինի պօզմամագ իչիւն պիր քէլիմէ սէօյլէմէք չէօյլէ տուրսուն, հիչ պիր հարէքէթ տախի իթմէմիշլեր իտի։

Մ. Լըգոգ հէմ հիքեաեէի տինլեր, հեմ տէ քէնտի քէնտիսինէ պիր չօգ չեյլեր տիւշիւնիւր իտի։ Ցիւշիւնտիկի չեյ տախի պապա Բլանթանընը